

Aarhus Universitet

Afdeling: Plan, Byg og Miljø
Dato: 04-03-2026
Reference: Jakob Sølvhøj Roelsgaard
Tlf.: 24638155
E-mail: jasr@norddjurs.dk
Journalnr.: 25/7150

Tilladelse iht. Miljøbeskyttelseslovens § 19 til udbringning af biokul, Randersvej 8H 8963 Auning

Norddjurs Kommune har d. 25-6-2025 modtaget ansøgning om tilladelse til brug af biokul til markforsøg på Aarhus Universitets arealer, Randersvej 8h 8963 Auning.

Biokullet skal udbringes på Markblok 581256-78 og 582256-38 beliggende på matrikel 1ek Gl. Estrup Hgd.

Afgørelse

Norddjurs Kommune meddeler hermed tilladelse, efter Miljøbeskyttelseslovens § 19, til anvendelse af biokul til jordbrugsformål markblok 581256-78 og 582256 beliggende på matrikel 1ek Gl. Estrup Hgd. Tilladelsen gives på baggrund af ansøgningen og øvrige oplysninger til sagen i beskrivelsen i afsnittet 'kommunens bemærkninger' samt bilagene til denne tilladelse.

Tilladelsen er gældende fra dags dato til projektets afslutning.

Tilladelser efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan jf. lovens § 20 til enhver tid ændres eller tilbagekaldes uden erstatning, såfremt der er fare for forurening af f.eks. vandindvindingsanlæg eller risiko for miljøet i øvrigt.

Tilladelsen er udarbejdet efter Miljøstyrelsens vejledende udtalelse om udbringning af biokul til jordbrugsformål.

Baggrund, ansøgers oplysninger

Ansøger, Aarhus Universitet, oplyser, at de ønsker at lave forsøg med anvendelsen af biokul fra SkyClean anlægget hos Agrienergy i Vrå. Biokullet er fremstillet på basis af biogas restfibre. Forsøgsstationen AU Auning planer om at vi skal teste biokul i forskellige dyrkningsmæssige sammenhænge. Både med henblik på udnyttelse af næringsstofferne som biokullen indeholder, primært fosfor samt påvirkningen af jordens frugtbarhed over længere tid.

I første omgang drejer det sig om et projekt, hvor vi vil prøve at tilføje moderat store mængder biokul (5 tons/ha) årligt eller næste årlig til de samme parceller (8x80 m²) i minimum 8 år for at se hvilke indflydelse det har på forskellige afgrøders vækst når man løbende tilføjer mere biokul til samme areal. Samtidigt vil vi teste med både med mineral og organisk gødning, for at afdække om fordelene/ulempene ved brug af biokul både ved konventionel og økologisk produktion. Biokul er kun en del af dette projekt som også har fokus på andre produkter recirkulerede produkter, komposteret have/park affald, skruepressefiber og insekt frass.

Samtidigt har vi planer om at vi i 2026 vil i små parceller a 16-32 m² bruge det som placeret fosforgødning, for at se om biokuls fosforindhold rent faktisk har den gødningsværdi som er nødvendigt i forbindelse med produktion af højværdiafgrøder med stor respons på P i forhold til at det bliver afregnet 1-1 i P-kvoten

Det biokul vi planlægger at bruge, kommer fra Stiesdal SkyClean og er så vidt jeg ved lavet på skruepresse- og dekanter fiber fra biogas.

Vilkår for tilladelsen

1. Forsøget skal udføres på den placering og med det metode og formål som er beskrevet herover
2. Biokullet skal bruges på et areal med dyrkning af afgrøder hvorfor udbringningen af biokullet får et jordbrugsformål¹.

¹ Biokul der ikke bruges til jordbrugsformål skal muligvis ansøge om miljøgodkendelse efter §33 i MBL

3. Tilladelsen er til et forskningsforsøg, hvorfor der er undtagelse for overholdelse af P-loftet jf. §2 i Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning. jf. §2 i Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning.
4. Biokullet analyseres for cadmium, kviksølv, bly, nikkel, chrom, tørstof, total fosfor, kalium, pH og PAH, se vilkår 6
5. Der må ikke udbringes mere biokul end at næringsstofferne (bl.a. fosfor, kvælstof og svovl) kan optages af den efterfølgende afgrøde på arealerne.
6. Biokullet skal overholde følgende grænseværdier der tager udgangspunkt i bioaskebekendtgørelsen og slambekendtgørelsen:

Parametre	Grænseværdi (mg pr. kg tørstof biokul)	Jordkvalitetskriterie ² (mg pr. kg tørstof jord)
Kviksølv	0,8	1
Bly	120	40
Nikkel	60	30
Chrom	100	500
Cadmium	5	0,5
Kalium	125.000	-
pH	6-11 ⁵ ek-strakt) (Vandigt)	-

² Liste over kvalitetskriterier i relation til forurennet jord, Miljøstyrelsen, Opdateret juli 2021, https://mst.dk/media/twgdfltx/liste-over-jordkvalitetskriterier-juli-2021_final-rev.pdf ⁵ Ifølge bioaskebekendtgørelsen skal pH i vandig opløsning være mellem 6-8, se dog afsnittet om kommunens bemærkninger sidst i tilladelsen

Σ PAH (Σ Acenaphthen, Phenanthren, Fluoren, Fluoranthren, Pyren, Benz(b+j+k)fluoranthren, Benzo(a)pyren, Benz(ghi)perylene, In- deno(1,2,3cd)pyren)	12	<4 ³
--	----	-----------------

7. Arealer som får tilført biokul må ikke indeholde mere tungmetal og tjærestoffer end at jorden efterfølgende kan overholde jordkvalitetskriterierne
8. Udbringning af biokul må ikke give anledning til væsentlige støvgener.
9. Kommunen kan, hvis det vurderes at jordkvalitetskriteriet for at areal eller biokul ikke er overholdt, kræve prøveudtagning og analyser af jorden til dokumentation for at kravene er overholdt. Prøver skal udføres af en uvildig prøveudtager, og analyser skal udføres akkrediteret
10. Efter udbringning skal der indsendes en opgørelse, over udbragte mængder på arealerne, til Norddjurs Kommune. Opgørelsen skal vedlægges analyseresultater på den anvendte biokul
11. Denne tilladelse er, efter den er meddelt, gældende frem forsøgets afslutning. Ved afslutning af forsøget skal dette meddeles til Norddjurs Kommune

Vurdering

Grundvand og drikkevandsinteresser

Projektområdet ligger ikke i et område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) eller i indvindingsplan til alment vandværk.

Ved overholdelse af de i vilkårene nævnte begrænsninger, prøvetagning, krav til analyser vurderer Norddjurs Kommunes Grundvandsafdeling, at nedbringning af biokul ikke vil udgøre en miljømæssig risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Norddjurs Kommune har modtaget analyseresultater for den biokul som ønskes at blive benyttet se bilag 2+3. Analyseresultaterne overholder jordkvalitetskriterierne og PAH. for alle øvrige stoffer er grænseværdierne ligeledes overholdt.

Biokullet bliver af Norddjurs Kommune vurderet til ikke at udgøre en fare for jord, overfladevand eller grundvand.

I tilladelsen har Norddjurs Kommune lagt vægt på, at der er tale om et projekt med en væsentlig samfundsmæssig interesse, hvor biokullet bruges til jordbrugsformål og forsøget er af midlertidig karakter.

Samlet vurderer Norddjurs Kommune, at den miljø- og sundhedsmæssige risiko ved det ansøgte projekt er minimal og acceptabel.

Kommunens bemærkninger til sagen

³ Tabel 3 i BKG 2018-06-27 nr. 1001 Anvendelse af affald til jordbrugsformål

Tilladelsen gives med den viden som er tilgængelig dags dato. Miljøstyrelsen har 13. november 2025 udgivet en vejledende udtalelse til udarbejdelse af en § 19-tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven.

I udtalelsen gøres der opmærksom på: "Miljøstyrelsens opfattelse, at marken ved udbringning af biokul til jordbrugsformål ikke udgør et anlæg i godkendelsesbekendtgørelsens forstand. Nyttiggørelse af biokul på landbrugsjord kan derfor ikke indføres under et listepunkt." Der henvises til, at biokullet kan sidestilles med et gødskningsprodukt, hvorfor der ikke skal udarbejdes en VVM-screening, jf. §114. Hvis udbredningen af biokullet dog ikke har et jordbrugsformål, så skal der sandsynligvis ansøges om miljøgodkendelse fordi biokul ikke kan henføres til bilag 1 i bekendtgørelsen "Affald til jordbrugsformål" (slambekendtgørelsen).

Ifølge Miljøstyrelsens udkast, skal Norddjurs Kommune udarbejde en § 19-tilladelse efter miljøbeskyttelsesloven for stoffer, produkter og materialer, der skal anvendes til jordbrugsformål, og skal have en konkret tilladelse hos kommunen, før udbringningen sker, såfremt der kan ske forurening af grund-, overflade- eller drikkevand samt, jord eller undergrund.

Kommunen skal vurdere hvilke krav/vilkår, der skal gælde for §19-tilladelsen med afsæt i forskellige bekendtgørelser og Norddjurs Kommune udvælger vilkår fra disse bekendtgørelser, som efter Miljøstyrelsens vejledning, også bør indeholde et forsigtighedsprincip.

Biokullet skal vurderes, ifølge Miljøstyrelsens nuværende vejledning, i forhold til udspretningsstedet, indholdet af tungmetaller og PAH, og gerne, for dioxiner, PFAS og VOC'er.

Analyseresultaterne for biokullet, til denne §19-tilladelse, sammenholdes med grænseværdier stillet i bekendtgørelserne, Affald til jordbrugsformål⁵ og Bioaskebekendtgørelsen, og overholder godkendelseskravene med en stor sikkerhedsmargin.

Indholdet af stofferne nævnt i vilkår 4 skal overholde grænseværdier, jf. bilag 4 i bioaskebekendtgørelsen⁶ og arealer, som får tilført bioaske, må ikke indeholde mere tungmetal end angivet i bekendtgørelsens bilag 67.

Vilkår 7 er stillet for at undgå en belastning af tungmetaller for markarealerne. Dette vilkår vil afstedkomme, efter vilkår 9, en prøvetagning af landsbrugsarealerne, der skal modtage biokul, hvis arealet f.eks. har modtaget biokul indenfor en femårig periode.

Nærværende tilladelse omfatter kun de miljømæssige forhold, og det forudsættes, at ansøger tillige indhenter øvrige nødvendige tilladelser i henhold til anden lovgivning, hvis dette er nødvendigt.

Gyldighed

Tilladelsen er gyldig straks efter modtagelse. Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet dog bestemme, at klagen har opsættende virkning. En udnyttelse af tilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Retsbeskyttelse

Tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19 kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes af kommunen uden erstatning ved risiko for forurening af vandforsyningsanlæg eller ved risiko for miljøbeskyttelse i øvrigt jf. § 20 i miljøbeskyttelsesloven¹. Påbud, forbud og ændringer i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 20¹ kan påklages.

⁴ Lovbekendtgørelse 2023-07-10 nr. 1053 om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag

⁵ Bekendtgørelse 2018-06-27 nr. 1001 om anvendelse af affald til jordbrugsformål, bilag 2 og bilag 4

⁶ BKG 2019-07-09 nr 732 Anvendelse af bioaske til jordbrugsformål, bilag 4, Skema for deklaration for bioaske

⁷ BKG 2019-07-09 nr 732 Anvendelse af bioaske til jordbrugsformål, jf. §17

Offentliggørelse

Afgørelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside, www.norddjurs.dk, den 1. April 2026.

Kopi af afgørelsen er fremsendt til følgende:

- Berørte parter
- Danmarks Naturfredningsforening: dnnorddjurs-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalafdeling i Norddjurs Kommune: norddjurs@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: aarhus@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedkontor: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd: info@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Norddjurs: norddjurs@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed stps@stps.dk

Klagevejledning

Der kan efter Miljøbeskyttelseslovens kapitel 11 klages over Kommunalbestyrelsens afgørelse. Klageperioden er 4 uger. Eventuel klage over afgørelsen skal være indgivet senest den 4. marts 2026.

Afgørelsen kan i henhold til lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. påklages skriftligt til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af adressaten, Miljøministeren, enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald og en række organisationer og foreninger, som fremgår af loven.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Privatpersoner skal betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. (2016-niveau).

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, det vil sige at klagen skal være registreret i klageportalen senest den dato, der er anført i afgørelsen som sidste dag.

Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus, hvis kommunen fastholder sin afgørelse. Du får i den forbindelse en e-mail med et betalingslink. Det er muligt at videresende betalingsanmodningen f.eks. til eget bogholderi eller til betaling hos en anden.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller

- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller

2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Venlig hilsen

Jakob Sølvhøj Roelsgaard